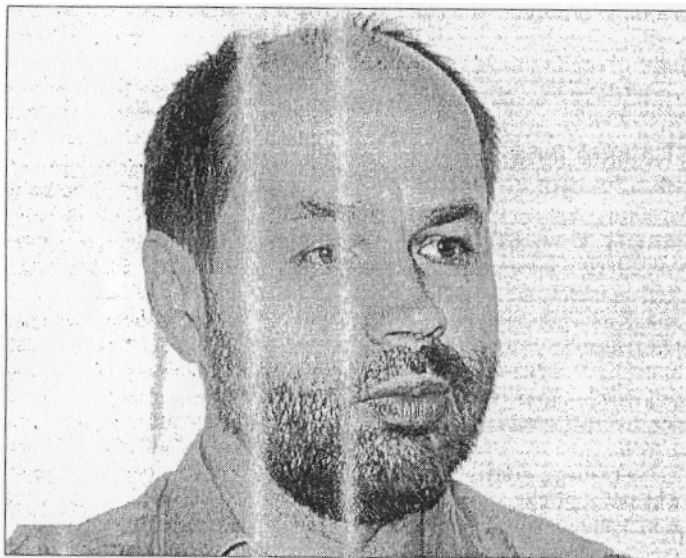

Jiří Pehe: Prezident se nechystá omilostňovat každého násilníka

Pehe: Romové, kteří zfackovali Sládka, byli ve velmi specifické situaci

Foto archiv LN

Rozhodnutí omilostnit Romy, kteří na předvolebním mítinku v Novém Boru napadli šefa republikánů Miroslava Sládka, učinil prezident Václav Havel na základě vlastní úvahy, říká v rozhovoru pro LN Jiří Pehe, ředitel politického odboru Hradu.

LN: Mluvil s vámi prezident o svém rozhodnutí omilostnit dva Romy, kteří Sládka napadli?

Pan prezident mluvil se mnou, ale i s ostatními spolupracovníky. Rozhodnutí bylo učiněno na základě kolektivní úvahy, ale pouze jemu je dáno toto rozhodnutí. Rozhodl se sám a na základě vlastní úvahy.

LN: Souhlasíte s prezidentovým rozhodnutím?

Osobně souhlasím s udělením milosti, jak ho prezident chápe. Byl slovně napadán nejen on sám, ale i jeho žena. To narušovalo základní principy tohoto státu. Došlo k použití násilí, které neschvaluje, ale nechtěl, aby v tomto případě pokračovalo stíhání.

LN: Není to precedens? Podle této logiky by mohl každý napadat každého a být vzápětí omilostněn...

To tak není. Prezident nemínil udělovat milost každému. To byla velmi specifická situace. Oni se zastali některých principů, na kterých tento stát stojí. Prezident tím ale nechtěl naznačit, že bude každého omilostňovat.

LN: Myslíte, že milost může být v tomto případě bezplatnou volební kampaní pro republikány?

To je složitá otázka. Je možné, že někteří lidé z té „šedé zóny“ se k republikánům na základě tohoto rozhodnutí přikloní. Jádro republikánských příznivců je však podle mne pevně vymezeno a přesahy nejsou velké. Jejich volební potenciál je dán 7-8 procenty voličů.

LN: Prezident udělil milost ještě před skončením vyšetřování a před případným vynesením rozsudku. To je asi dost specifická situace českého právního systému...

To je otázka principů Ústavy ČR, které vyrůstají z naší politické kultury. Nad justiční větví, která zahrnuje vyšetřovatele, stojí v mnoha státech exekutivní instance, kde platí i rozhodnutí mimoprávní: např. soucit nebo jiný humanitární faktor. Může to být specifi-

kum české ústavy, ale myslím, že existují i jinde.

LN: Nehrozí rozštěpení společnosti na ty, co s milostí souhlasí, a na ty, co jsou proti?

Celá záležitost by neměla být vykládána tak, aby se společnost rozštěpovala. Prezident nechtěl, aby se vedla válka skrze trestní řízení. Je to nemilé, ale stalo se. Nevedme války ani pomocí urážek hlavy státu.

LN: Účastnila se vaší porady také prezidentova choť paní Dagmar?

Ne. Ona při rozhodnutí neradila. Sama byla s urážkami konfrontována a vydala své vlastní prohlášení. To bylo její stanovisko. Paní Havlová nefunguje jako oficiální poradce pana prezidenta.

Josef Brož